

İş Sağlığı ve Güvenliğinde İki Kritik Yönetmelik Değişikliği Yayınlandı: Maden İşyerleri ve “İşin Durdurulması” Esasları Yeniden Belirlendi

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Tarih: 21.07.2026

Kaynak: 21.07.2026 tarihli ve 33316 sayılı Resmî Gazete — Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının “İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik” ve “Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”

Kısa Cevap

İki yönetmelik değişikliğinin tamamı **yeraltı maden işyerlerinde havalandırma** konusundadır. Her iki yönetmeliğin tanımlar maddesine **ana havalandırma fanı, tali havalandırma fanı, yedek havalandırma fanı ve yedek güç sistemi** tanımları eklenmiştir. Maden İşyerlerinde İSG Yönetmeliğinde; **bütün grizulu ocaklarda ana fana eşdeğer yedek fan bulundurulması**, yedek fanın **derhal devreye girmesi** ve bunun **en geç ayda bir test edilip kayıt altına alınması** zorunlu kılınmış, tali havalandırma kuralları yeniden yazılmıştır. İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelikte ise bu eksiklikler **işin durdurulmasını gerektiren hâller** arasına alınmıştır; bu hâllerden birinin yürürlüğü **30/6/2027** tarihine bırakılmıştır.

Her İki Yönetmeliğe Eklenen Tanımlar

- **Ana havalandırma fanı:** Yeraltı maden işyerlerinde havalandırmayı sağlamak amacıyla kullanılan ana vantilatör ya da ana aspiratör.
- **Tali havalandırma fanı:** Ana havalandırma akışı ile bağlantısı bulunan hazırlık ve kurtarma çalışmalarının yapıldığı yerlerde kullanılan fan.
- **Yedek güç sistemi:** Ana elektrik şebekesinden ve diğer dış besleme hatlarından bağımsız çalışan, ana enerjinin kesilmesi hâlinde bağlı bulunduğu sistemleri besleyebilecek kapasitede

tasarlanmış jeneratör veya jeneratör benzeri güç sistemleri.

- **Yedek havalandırma fanı:** Ana havalandırma fanının devre dışı kalması durumunda kullanılan vantilatör ya da aspiratör.

Tanımlar, İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmeliğin 4'üncü maddesine (j), (k), (l) ve (m) bentleri; Maden İşyerlerinde İSG Yönetmeliğinin 4'üncü maddesine (t), (u), (ü) ve (v) bentleri olarak eklenmiştir.

Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğindeki Değişiklikler

Değişiklik, 19/9/2013 tarihli ve 28770 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin **Ek-3'**ünde yapılmıştır.

Ana Havalandırma Fanının Yedek Güç Sistemine Bağlanması (Ek-3, 8.8)

8.8 inci bendin birinci cümlesi şu şekilde değiştirilmiştir: **“Ana havalandırma fanı ana enerji sistemi dışında yedek güç sistemine de bağlı durumda olur.”**

Sağlık ve Güvenlik Dokümanına Eklenen Husus (Ek-3, 8.11)

8.11 inci bende (g) alt bendi eklenmiştir: **grizulu maden ocaklarında** tali havalandırma fanının arızalanması durumunda **tali havalandırma fanının yedeğinin kurulum talimatı ve bu işlemde görevlendirilen çalışanlar**. Aynı bentte yer alan “hazırlanan” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Tali Havalandırma Kurallarının Yeniden Yazılması (Ek-3, 10.7)

- **10.7.1:** Tali havalandırma **sadece** ana havalandırma akışı ile bağlantısı bulunan hazırlık ve kurtarma çalışmalarının yapıldığı yerlerde uygulanır. **Kısa devreyi önleyecek** tedbirler alınır. Kullanılan vantüpler **antistatik ve alev yürütmez** özellikte olur.
- **10.7.2:** Tali havalandırma yapılan bölgedeki fanın devre dışı kalması durumunda buradaki çalışanlar **derhal tahliye edilir**. Uygun hava özellikleri ve havalandırma sağlanmadıkça çalışanlar bölgeye ve **bu durumdan etkilenebilecek diğer tehlikeli bölgelere** sokulmaz.
- **10.7.3:** Tali havalandırma yapılan bölgelerde **tali havalandırma fanının yedeği**, vantüp bağlantı elemanları (kelepçe, tel vb.) ve kurulum için gerekli diğer teçhizatla birlikte **kurulum hazır şekilde fanın yanında** bulundurulur. Yedeğin kurulumu sırasında alınması gerekli tedbirler **sağlık ve güvenlik dokümanında** belirtilir.

Grizulu Ocaklarda Yedek Fan ve Aylık Test (Ek-3, 10.13)

- **Bütün grizulu ocaklarda** ocağın havalandırmasını sağlayacak güçte ana havalandırma fanı/fanları ile ana fana **eşdeğer yedek havalandırma fanı/fanları** bulundurulur.
- Ana fanın herhangi bir nedenle durması hâlinde yedek fanın, havalandırma sürekliliğini sağlayacak şekilde **derhal devreye girmesi** sağlanır.
- Yedek fanın derhal devreye girdiğine ilişkin testler **en geç ayda bir** yapılır ve **kayıt altına alınır**.
- Testler sırasında alınması gerekli tedbirler sağlık ve güvenlik dokümanında belirtilir.

Bu Yönetmelik **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelikteki Değişiklikler

Değişiklik, 30/3/2013 tarihli ve 28603 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmeliğin **Ek-1**’inin 1’inci maddesinde — yani **işin durdurulmasını gerektiren hâller** listesinde — yapılmıştır. Yeni hâller şunlardır:

- **(a) bendi (değişik):** Yeraltı kömür madenlerinde **ana havalandırma fanının durması hâlinde**, havalandırmanın sürekliliğini sağlayacak şekilde **derhal çalışacak yedek havalandırma fanının bulunmaması**.
- **(c) bendi (değişik):** Yeraltı kömür madenlerinde **ana ve yedek havalandırma fanının**, enerjinin herhangi bir nedenle kesilmesi hâlinde **derhal ve otomatik olarak devreye girecek şekilde yedek güç sistemine bağlı** durumda olmaması.
- **(ç) bendi (yeni):** Yeraltı kömür madenlerinde **su tahliyesi ve insan nakli** için kullanılan sistemler ile **tali havalandırma fanlarının**; enerjinin kesilmesi hâlinde devreye alınacak şekilde **yedek güç sistemine** veya elektrik iletim/dağıtım kuruluşlarınca **enerji arz güvenliği sağlanan birbirinden farklı iki elektrik iletim/dağıtım hattına** bağlı durumda olmaması.

Yürürlük

Hüküm	Yürürlük
Ek-1’in birinci maddesinin (c) bendi (ana ve yedek fanın yedek güç sistemine bağlı olması)	30.06.2027
Diğer hükümler (tanımlar, (a) ve (ç) bentleri)	Yayımlı tarihi (21.07.2026)
Maden İşyerlerinde İSG Yönetmeliği değişikliğinin tamamı	Yayımlı tarihi (21.07.2026)

Maden İşletmeleri ve İSG Profesyonelleri İçin Pratik Notlar

- **Yedek fanın “eşdeğer” olması şart:** Grizulu ocaklarda yedek fanın ana fana **eşdeğer** kapasitede olması arandığından, mevcut yedek fanların kapasitesi ana fanla karşılaştırılmalıdır.
- **Aylık test kaydı bir denetim belgesidir:** Yedek fanın derhal devreye girdiğine ilişkin testlerin **en geç ayda bir** yapıp kayıt altına alınması zorunludur; kaydın bulunmaması denetimde doğrudan eksiklik olarak görülebilir.
- **Sağlık ve güvenlik dokümanı güncellenmelidir:** Tali fan yedeğinin kurulum talimatı ile görevlendirilen çalışanlar, yedeğin kurulumu sırasındaki tedbirler ve aylık test sırasındaki tedbirler dokümana işlenmelidir.
- **Tali havalandırmanın uygulanabileceği yer sınırlıdır:** Tali havalandırma yalnızca ana havalandırma akışıyla bağlantılı **hazırlık ve kurtarma** çalışması yapılan yerlerde uygulanabilir; başka bölgelerde tali havalandırmaya dayanılmaz.
- **30 Haziran 2027 takvimi:** Ana ve yedek fanın yedek güç sistemine bağlanması, işin durdurulması sebebi olarak **30.06.2027**’de yürürlüğe girecektir; yatırım ve elektrik altyapısı planlaması bu tarihe göre yapılmalıdır. Buna karşılık maden yönetmeliğindeki 8.8 inci bent (ana fanın yedek güç sistemine bağlı olması) **21.07.2026 itibarıyla** yürürlüktedir.
- **Enerji hattı alternatifi:** Su tahliyesi, insan nakli ve tali fanlarda yedek güç sistemi yerine, enerji arz güvenliği sağlanan **birbirinden farklı iki iletim/dağıtım hattı** da kabul edilmektedir.

Sık Sorulan Sorular

Değişiklikler hangi Resmî Gazete’de yayımlandı?

21.07.2026 tarihli ve **33316** sayılı Resmî Gazete’de.

Değişikliklerin konusu nedir?

Tamamı **yeraltı maden işyerlerinde havalandırma**, yedek havalandırma fanı ve yedek güç sistemidir.

Yedek fan testi ne sıklıkla yapılacak?

En geç ayda bir; testler kayıt altına alınır.

Hangi eksiklik işin durdurulması sebebi oldu?

Yeraltı kömür madenlerinde derhal çalışacak yedek fanın bulunmaması; ana ve yedek fanın yedek güç sistemine bağlı olmaması; su tahliyesi, insan nakli sistemleri ve tali fanların yedek güç sistemine veya iki farklı elektrik hattına bağlı olmaması.

Hangi hüküm ileri tarihte yürürlüğe girecek?

İşin Durdurulmasına Dair Yönetmeliğin Ek-1'inin birinci maddesinin **(c) bendi**; **30.06.2027**.

Tali havalandırma nerede uygulanabilir?

Sadece ana havalandırma akışı ile bağlantısı bulunan **hazırlık ve kurtarma** çalışmalarının yapıldığı yerlerde.

Resmî Kaynaklar

- İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik — 21.07.2026 tarihli ve 33316 sayılı Resmî Gazete
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik — 21.07.2026 tarihli ve 33316 sayılı Resmî Gazete
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirküleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/is-sagligi-ve-guvenliginde-iki-kritik-yonetmelik-degisikligi-yayimlandi-maden-isyerleri-ve-isin-durdurulmasi-esaslari-yeniden-belirlendi/> adresindeki sirkülerden 20.09.2026 15:11 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

